

SÖKANDE

Vårduppdrag Sverige AB, 559062-4911
Tegeluddsvägen 76
115 28 Stockholm

Ombud: Advokat Nils Högström
Riddargatan 35, 1 tr
114 57 Stockholm

MOTPARTER

1. Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

2. Region Jämtland Härjedalen
831 27 Östersund

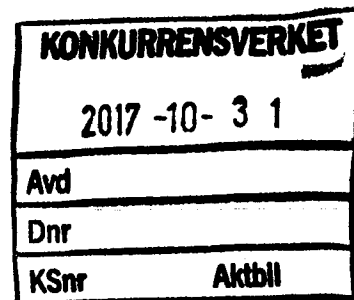
3. Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

4. Region Norrbotten
971 89 Luleå

Ombud för 2 – 4:
Mats Raneblad
Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting genomför tillsammans med Region Jämtland Härjedalen, Landstinget Västernorrland och Region Norrbotten en offentlig upphandling av bemanningstjänster avseende läkare och sjuksköterskor (dnr VLL 1011-2015) till angivna landsting (Landstingen). Vid upphandlingen används förenklat förfarande.

Landstingen har beslutat att förkasta anbudet från Vårduppdrag Sverige AB och angett följande orsak;

Diskvalificerad, obligatoriskt ska-krav 2.2 är inte uppfyllt. Anbudsgivares verksamhet kan inte erhålla kreditbetyg och ej undertecknat utkast från revisor kan inte anses klarlägga att anbudsgivaren har motsvarande ställning. Anbudsgivare har därmed i anbudet inte visat att krav på leverantörs ekonomiska ställning uppfylls.

Vårduppdrag Sverige AB (Vårduppdrag) yrkar i förvaltningsrätten att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Landstingen motsätter sig bifall till ansökan.

PARTERNAS ANFÖRANDEN

Vårduppdrag anför bl.a. följande.

Eftersom Vårduppdrag startade sin verksamhet under hösten 2016 var inte kontroll hos kreditupplysningsföretag möjlig. Landstingen anmanade därför Vårduppdrag att på annat sätt styrka sin ekonomiska bas. Detta skedde per e-post torsdagen den 16 februari 2017 med sista svarsdag den 21 samma månad eller nästkommande tisdag. Vårduppdrag hade alltså endast två arbetsdagar på sig.

Vårduppdrag vände sig därför till auktoriserade revisorn K-H W som den 20 februari 2017 upprättade en granskningsrapport utvisande att Vårduppdrags ekonomiska ställning var fullt tillfredsställande. På grund av tidsbrist kom granskningen initialt att skickas in utan underskrift av revisor.

Som det får förstås diskvalificerades Vårduppdrag enbart på grund av att granskningsrapporten inte var undertecknad. Rapporten har därefter skickats in undertecknad.

Mot denna bakgrund är inte diskvalifikation proportionerlig till den försummelse som måhända kan läggas Vårduppdrag till last.

När Landstingen nu i förvaltningsrätten säger att de inte begärt utlåtandet i original är det märkligt att de inte godtog det utkast som kom in i tid. Landstingen synes mena att eftersom utlåtandet hade en utkastmarkering kunde det inte styrkas att det var upprättat ”av tredje person”. Den saken hade dock lätt kunnat kontrolleras. Revisorns redogörelse för hur han utförde sitt uppdrag bifogas.

Vårduppdrag genomgick en godkänd kreditprövning redan hösten 2016 och hade därför ingen anledning att förbereda andra handlingar till styrkande av den ekonomiska kapaciteten. Vidare är Vårduppdrag godkänd direktavtalsleverantör av Region Norrbotten, Landstinget Västernorrland och Region Jämtland Härjedalen.

Landstingen anför bl.a. följande.

Vårduppdrag lämnade anbud i upphandlingen. Vid prövningen av anbudet framkom att Vårduppdrag inte kunde erhålla kreditbetyg på grund av att företaget var nystartat. Vårduppdrag gavs därför möjlighet att komplettera anbudet med ett utlåtande samt dokumentation som visar att kravet på ekonomisk ställning uppfylls. Utlåtandet skulle enligt begäran vara undertecknat av en person utanför företaget.

Då det inlämnade utlåtandet från revisor inte var undertecknat och därutöver markerat som ”utkast” kunde Landstingen inte styrka att detta upprättats av tredje person. Som framkommer av den till Vårduppdrags yttrande bilagda

skrivelsen från revisor fanns inget färdigt utlåtande från denne förrän den 22 februari. Vårduppdrag kan därmed omöjligt ha inkommit med komplett yttrande i tid. Landstingen kan således inte ta hänsyn till utlåtandet. Vårduppdrag har inte visat att krav på ekonomisk ställning uppfylls. Landstingen får inte anta ett anbud som inte uppfyller obligatoriska krav i upphandlingen.

Den tid, tre arbetsdagar, som Vårduppdrag erhållit för komplettering har varit tillräcklig. Andra anbudsgivare som fått möjlighet att förtydliga eller komplettera sina anbud har getts samma tidsfrist. Vårduppdrag måste rimligen haft kännedom om att det inte hade möjlighet att erhålla kreditbetyg varför det har haft möjlighet att förbereda handlingar för att styrka den ekonomiska kapaciteten. Det framstår också som märkligt att man haft tid att låta en revisor upprätta ett utlåtande men att denne inte hunnit underteckna detsamma då Landstingen inte begärt in handlingen i original utan har accepterat att handlingen scannas och lämnas in via upphandlingssystemet.

Landstingen har haft fog för att diskvalificera anbudet från vidare utvärdering. Det skulle strida mot likabehandlingsprincipen att anta ett anbud som inte uppfyller i upphandlingen ställda krav.

Vårduppdrag har varken i anbudet eller i kompletteringen uppvisat fastställd dokumentation rörande kravet. Att Vårduppdrag erhållit kreditbetyg men valt att inte redovisa detta för Landstingen på en direkt fråga kan inte läggas Landstingen till last. Att Landstingen inte begärt att handlingarna ska lämnas in i original ska endast förstås som att handlingen inte behövt lämnas med originalsignatur.

Att ta hänsyn till att Vårduppdrag anlitats av Landstingen i samband med direktupphandlingar då det inte varit möjligt att tillgodose Landstingens behov inom gällande ramavtal skulle strida mot likabehandlingsprincipen.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Den 1 januari 2017 trädde lagen (2016:1145) om offentlig upphandling i kraft och därigenom upphävdes lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Den upphävda lagen gäller dock för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet och är därför tillämplig i förevarande mål.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Vårduppsdrag har anfört att deras anbud felaktigt förkastats.

Det i målet aktuella skall-kravet, förfrågningsunderlagets skall-krav 2.2, har följande lydelse:

”Leverantör ska ha en stabil ekonomisk bas och ha tillgång till resurser som svarar mot anbudets omfattning och innehåll.
Leverantör ska ha minst kreditbetyget kreditvärdig.
Landstinget inhämtar kreditbetyg från kreditupplysningsföretag.
Om kontroll hos kreditupplysningsföretag inte är möjlig eller att leverantörs verksamhet inte kan erhålla kreditbetyg, ska leverantör på begäran tillhandahålla motsvarande information.”

Förvaltningsrätten kan konstatera att det av likabehandlingsprincipen följer att en upphandlande myndighet inte kan efterge eller bortse från obligatoriska krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgöranden den 20 maj 2016 (HFD 2016 ref. 37 I och II) också

gett uttryck för ett strikt upprätthållande av uppställda obligatoriska krav. I nämnda avgöranden uttalar domstolen bl.a. följande:

”I en upphandling utgör förfrågningsunderlaget en central del av förfarandet. En förutsättning för att underlaget ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att potentiella leverantörer kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls under hela förfarandet.

En upphandlande myndighet måste därför redan vid framställandet av förfrågningsunderlaget se till att de krav som ställs är proportionerliga i förhållande till föremålet med upphandlingen på så sätt att kraven är adekvata och relevanta och inte går utöver vad som rimligen bör krävas av den som vill lämna ett anbud.

När en upphandlande myndighet har kommit fram till att en viss uppgift eller ett visst bevis måste finnas i anbudet och därför ställt ett obligatoriskt krav ska potentiella leverantörer kunna utgå ifrån att kravet är så viktigt att den som anser sig inte kunna, eller inte vilja, uppfylla kravet avstår från att lämna ett anbud.”

Vid Landstingens prövning av Vårduppdrags anbud framkom att företaget, på grund av att det var nystartat, inte kunde erhålla kreditbetyg varför det gavs tillfälle att i enlighet med vad som anges i skall-krav 2.2 komplettera anbudet. Landstingen angav härvid bl.a. följande: Komplettera anbudet med ett utlåtande samt dokumentation som visar på att ni uppfyller kravet. Utlåtandet ska vara utfärdat av en person utanför företaget.

Inom den av Landstingen föreskrivna tidsfristen för komplettering inkom Vårduppdrag med ett icke undertecknat utlåtande, vilket dessutom markerats som utkast, från revisor. Härigenom kan inte Vårduppdrag anses ha tillhandahållit motsvarande information som kreditbetyg från kreditupplysningsföretag. Förvaltningsrätten anser vidare att såväl skall-krav 2.2 som Landstingens begäran om komplettering är tillräckligt tydligt utformade och att ställda krav också måste anses vara relevanta för upphandlingen.

På grund av det anförda finner förvaltningsrätten att Landstingen haft fog för att inte utvärdera Vårduppdrags anbud. Den omständigheten att den erhållna tidsfristen för komplettering varit kort föranleder inte någon annan bedömning. Vårduppdrag måste, som nystartat företag, nämligen ha förstått att man inte skulle kunna erhålla kreditbetyg och hade, utifrån ordalydelsen i

skall-krav 2.2, haft möjlighet att förbereda handlingar för att styrka den ekonomiska kapaciteten på annat sätt än genom kreditbetyg. Mot bakgrund av det ovan anförda ska ansökan om överprövning därför avslås.

Upplysningsvis kan nämnas att förvaltningsrätten denna dag avslagit ansökningar även från Doktorsjouren Nordic AB (mål nr 1378-17, 1430-17, 1447-17 och 1448-17), QuraZone AB (mål nr 1335-17, 1375-17, 1376-17 och 1377-17), Medkomp Vårdbemanning AB (mål nr 1360-17, 1364-17, 1450-17, 1451-17) och Svensk Vårdsupport Sjuksköterskor AB (mål nr 1366-17, 1501-17, 1502-17 och 1503-17) avseende samma upphandling.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Karin Granholm
Rådman

Målen har föredragits av Christina Röckner.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

